

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT
ARREST 147/2022**

Het Hof verwerpt de beroepen tegen het Vlaamse decreet dat de plaatsing en de vervanging van stookolieketels verbiedt

De vzw « Belgische Federatie der Brandstoffenhandelaars », vier stookolieleveranciers en een persoon die zijn woning verwarmt met een stookolieketel stelden beroepen in tot vernietiging van het Vlaamse decreet van 22 oktober 2021. Het bestreden decreet bepaalt dat vanaf 1 januari 2022 in Vlaanderen geen stookolieketels meer mogen worden geplaatst in nieuwe gebouwen. In bestaande gebouwen mogen er ook geen nieuwe stookolieketels meer worden geplaatst en evenmin mag een bestaande stookolieketel worden vervangen door een andere stookolieketel, tenzij er geen aardgasnet in de straat beschikbaar is. Het Hof verwerpt de beroepen tot vernietiging. Het Hof oordeelt dat de bevoegdheidsverdelende regels niet zijn geschonden. Evenmin heeft de decreetgever het gelijkheidsbeginsel geschonden door het verbod uitsluitend te laten gelden voor stookolieketels en het op te leggen in straten waar een aardgasnet beschikbaar is.

1. Context van de zaak

De vzw « Belgische Federatie der Brandstoffenhandelaars », vier stookolieleveranciers en een persoon die zijn woning verwarmt met een stookolieketel vorderen de vernietiging van het Vlaamse decreet van 22 oktober 2021 « tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat een verbod op de plaatsing of vervanging van een stookolieketel betreft ». Dit decreet voert een verbod in vanaf 1 januari 2022 op het plaatsen van nieuwe stookolieketels in nieuwe gebouwen. Een stookolieketel mag vanaf die datum ook niet meer worden geplaatst of worden vervangen door een andere stookolieketel in bestaande gebouwen, tenzij er geen aardgasnet in de straat aanwezig is.

2. Onderzoek door het Hof

Ten eerste voeren de verzoekende partijen aan dat het decreet de bevoegdheidsverdelende regels zou schenden omdat het een *quasi*-absoluut verbod invoert op de plaatsing en de vervanging van stookolieketels. Dit zou een marktuitsluitend effect hebben en dus tot de bevoegdheid van de federale overheid behoren.

Het Hof stelt vast dat het decreet geen verbod inhoudt op de verkoop van stookolieketels of het gebruik ervan. Voor bestaande gebouwen zal het verbod op de plaatsing van stookolieketels overigens enkel van toepassing zijn als de levensduur ervan verstreken is. Ook geldt een uitzondering voor gebouwen waar geen aardgasnet in de straat beschikbaar is. Bovendien heeft het verbod enkel betrekking op de vervanging van de stookolieketel of het

ketellichaam in zijn geheel. Het Hof besluit dan ook dat er geen sprake is van een marktuitsluitend effect en het decreet de bevoegdheidsverdelende regels respecteert.

Ten tweede zijn de verzoekende partijen van mening dat het decreet bezitters van stookolieketels discrimineert en het vrij handelsverkeer en de vrijheid van ondernemen belemmert.

Het Hof oordeelt dat milieu- en klimaatbescherming legitieme doelstellingen zijn van algemeen belang die beperkingen op het vrije verkeer van goederen kunnen rechtvaardigen. Uit een voorafgaande wetenschappelijke studie van de decreetgever blijkt dat in 2019 stookolie in het Vlaamse Gewest een aandeel van 35% had in de broeikasemissies van gebouwen en een aandeel van 10% voor broeikasemissies die niet onder het Europees emissiehandelssysteem vallen. Voorts toont die wetenschappelijke studie aan dat de uitfasering van stookolieketels een aanzienlijke bijdrage kan leveren tot de Vlaamse emissiereductie op korte en lange termijn en de emissiefactor voor stookolie aanzienlijk hoger is dan die voor aard-, propaan- en butaangas. De decreetgever kon dan ook besluiten dat een loutere aansporing via premies en sensibilisering niet zou volstaan en ervoor kiezen in een eerste fase enkel stookolieketels uit te faseren.

Ten derde voeren de verzoekende partijen aan dat het decreet eigenaars van stookolieketels discrimineert naargelang ze wonen in een straat waar een aardgasnet beschikbaar is.

Het Hof verwerpt deze kritiek. Het principiële verbod op de plaatsing en de vervanging van stookolieketels heeft positieve effecten op de vermindering van broeikasgasemissies en de bescherming van de bodem. Met de gedeeltelijke uitfasering heeft de decreetgever rekening gehouden met de impact van dit verbod voor eigenaars van bestaande installaties. Voorts is het verbod beperkt tot de meest vervuilende verwarmingsinstallaties. Door de mogelijkheid te bieden over te schakelen op aardgas, beoogt de decreetgever een economisch haalbaar alternatief aan te bieden aan eigenaars van stookolieketels.

3. Besluit

Het Hof verwerpt beide beroepen tot vernietiging tegen het Vlaamse decreet van 22 oktober 2021 « tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat een verbod op de plaatsing of vervanging van een stookolieketel betreft ».

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidsverdelende regel.

Dit persbericht, opgesteld door de cel “media” van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. De [tekst van het arrest](#) is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof.

Contactpersonen voor de pers : [Tim Souverijns](#) | 02/500.12.21 | [Sarah Lambrecht](#) | 02/500.12.83 | [Frank Meersschaut](#) | 0475/325.218

Volg het Hof via Twitter [@ConstCourtBE](#)